

Multidisciplinaire HAN-projecten

The sky is not the limit

Scholieren kijken live naar hemellichamen via telescoop Radboud



Elroy Cocheret de la Morinière
Communicatiedeskundige

'De hoofddoelgroep bestaat uit kinderen. Je moet die bij de hand nemen.'

Op de keper beschouwd zijn haast alle externe opdrachten van de HAN tegenwoordig multidisciplinair van aard. Te breed voor slechts één faculteit. De HAN pakt de handschoen op en haar klanten kunnen daarom uitstekend met brede interfacultaire opdrachten bij haar terecht. Bijvoorbeeld, het succesvolle project in opdracht van de Radboud Universiteit Nijmegen: Livestars.

'Da's nou typisch iets van de HAN', dacht Elroy Cocheret de la Morinière toen Paul Groot, hoogleraar Sterrenkunde aan de Radboud Universiteit, tijdens een lunch opperde dat zijn vak eigenlijk via een website toegankelijk moest worden voor het grotere publiek. Hij kaartte het idee aan binnen de HAN met als resultaat dat op 1 januari 2009 - de start van het Jaar van de Sterrenkunde - het project Livestars de lucht in gaat. Je mag wel zeggen: een geweldige timing. En ook een mooi voorbeeld van een multidisciplinaire vraag die door verschillende partijen binnen de HAN is opgepakt. Drie HAN-faculteiten verlenen hun medewerking: Techniek (met Informatica), Educatie (Lerarenopleiding) en de faculteit Economie en Management (de opleiding Communicatie). Cocheret de la Morinière (zijn voorouders waren

Hugenoten) is zelfstandig communicatiedeskundige van beroep. Hij ziet het project tevens als een wake-up call voor HAN-medewerkers om zich te realiseren dat zij ook complexe, interfacultaire opdrachten kunnen uitwerken voor de externe markt. De HAN is prima in staat om dat soort opdrachten uit te voeren. Het Smart Business Center is daarvoor het aangewezen loket (zie kadertekst).

Warm maken

Livestars wil de interesse voor bètawetenschappen bevorderen en het bredere publiek bij techniek betrekken. Het project wil mensen warm maken voor natuurkunde, en dan speciaal de sterrenkunde. In de toekomst zal waarschijnlijk het Platform Bèta-Techniek erbij worden betrokken. 'De Radboud' hoopt dat dit project leidt tot een toenemende instroom van studenten Sterrenkunde. Cocheret wijst ook op de maatschappelijke taak van kennisinstellingen om hun kennis breed beschikbaar te maken.

Het project koppelt een sterrenkijker van de Radboud aan twee websites. De eerste is voor kinderen en de tweede voor vwo+. De leerlingen kunnen live kijken naar hemellichamen die ze zelf uitkiezen.

Dat 'live' moet je volgens Cocheret wel wat relativeren;

Multidisciplinaire projecten blijken een succes

'Het Smart Business Center is binnen de HAN bij uitstek de toegangspoort voor multidisciplinaire opdrachten', aldus communicatiedeskundige Elroy Cocheret de la Morinière. Het is een netwerk van regionale ondernemers en HAN-lectoren dat toegang biedt tot kennis. Bijvoorbeeld, wie een BV wil opzetten heeft te maken met economie, financiën, techniek en communicatie. Recentelijk zijn zo verschillende projecten opgepakt of afgerond. Hier een paar voorbeelden:

- Gerard Berendsen, Lector Total Quality Management in Organisatienetwerken, onderzoekt hoe spelerreinen kunnen bijdragen aan de bestrijding van obesitas. Het vergt samenwerking met de Branchevereniging Spelen en betrokkenheid van technici (voor de realisatie van apparaten die zo werken dat je je hele lijf aan het werk moet zetten), gezondheidstechnici, economen en communicatiedeskundigen en producenten. De laatste omdat het geheel rendabel moet zijn en in de markt moet worden gezet.
- De 'TomTom-rolator'. (Zie HANBlad nr. 9.) De officiële naam is 'SeNa', van senior-navigaton. Het is een inpadig werkende routenavigator, gemonteerd op een rollator. Hij wijst ouderen met oriëntatieproblemen de weg naar bijvoorbeeld hun woning of de huisarts. Behalve ICT leverde de HAN hierbij deskundigheid over de factor gebruiksgemak via de inzet van studenten Gezondheidszorgtechniek, en over het simplificeren van plattegronden, via studenten Bouwkunde.
- DOSIT (Duurzaam Ondernemen door Selectie van Innovatieve Technologie, zie HANBlad nr. 6.) heet de methode waarmee een bedrijf kan checken of het duurzaam is, en waarmee het zijn ambitie kan vertalen in een strategie. De methode combineert het belang van duurzaamheid met dat van winstgevendheid op de middellange termijn. Het lectoraat Total Quality Management in Organisatienetwerken werkte samen met Technische Bedrijfskunde, Bedrijfsconomie, Commerciële Economie, TNO en tien bedrijven.
- Thuiszorginstellingen, verpleeg- en verzorgingshuizen hanteren tegenwoordig graag het Health Technology Assessment van de HAN. Het is een analyse-instrument waarmee kan worden doorgerekend wat het effect is van een bepaalde maatregel of innovatie in de zorg. Draagt de verandering bij aan het welzijn en het gezondheidsniveau van de cliënt? Aan de werkomstandigheden en de productiviteit van de medewerker? Levert het een positieve dan wel negatieve bijdrage aan de financiële huishouding? Ook hier een samenwerking tussen verschillende HAN-lectoraten vanuit de faculteiten Techniek, Gezondheid Gedrag en Maatschappij en Economie en Management.

het is wel live, maar er beweegt niet zo vreselijk veel op bijvoorbeeld Betelgeuze of andere sterren; geen mens die daar de samba danst. Toch is sterrenkijken spannend, zeker als je het koppelt aan allerlei educatieve informatie over de sterrenhemel in ruimere zin: van serieuze informatie, tot aliens en weerwolven.

Drie faculteiten

Heel plezierig vindt hij de samenwerking tussen de faculteiten. Techniek maakte de twee websites met hun functionaliteiten; Educatie gaf daar de inhoudelijke invulling aan met lespakketten. Kindvriendelijke teksten over bijvoorbeeld sterrenstelsels, testjes, proeven en experimenten en de wetenschappelijke opzet daarvan. Belangrijk ook: het aantal hemellichamen is duizelingwekkend; waar moet je beginnen? Belangstellenden moeten een introductie krijgen en een leidraad bij hun zoekopdrachten, anders zien ze door de driehonderd miljard bomen het bos niet meer. Ook daar helpt Educatie bij.

De faculteit Communicatie (IB&C Institute for International Business and Communication) zette ten slotte een communicatieplan op voor de doelgroepen. Daartoe onderzochten ze eerst of kinderen wel in het internet waren geïnteresseerd, en zo ja in wat dan. Wat

vinden ze interessant aan sterrenstelsels en planeten? De studenten hielden brainstormsessies in scholen en met kinderen en vwo-scholieren.

Eerste schapen

Momenteel hebben de scholen die meededen aan dat eerste onderzoek door communicatie- en pabo-studenten ook belangstelling getoond om hun leerlingen van Livestars gebruik te laten maken; de eerste schapen zijn daarmee over de dam. Cocheret merkt dat leraren het initiatief verwelkomen; ze willen en moeten meer aandacht schenken aan techniek, maar tegelijk is er maar heel weinig aanvullend materiaal voorhanden. Livestars biedt daarvoor kant-en-klare lesmapjes. Belangrijk zijn daarom de educatieve materialen, handleidingen, de inleiding in de databank, het thuis- en beeldmateriaal met uitleg. Handig zijn ook de 'hulp-poppetjes': het meisje 'Sterre' en het jongetje 'Orion', vergelijkbaar met de office assistent van Windows. Cocheret: 'De hoofddoelgroep bestaat uit kinderen. Je moet die bij de hand nemen.'

De lancering (per 1 januari 2009) van de websites van Livestars is te volgen op www.astronomy2009.nl.

'Bedrijven en instellingen met brede opdrachten kunnen uitstekend bij de HAN terecht'